grzybomaps
las pamięta za ciebie.

ŚCIĄGA · KSIĘŻYCOWE DREWNO

Kiedy i jak ściąć drewno, które przetrwa wieki

Zasady ścinki według kalendarza Erwina Thomy. Dokładne wyjaśnienia są na kolejnych stronach.

1 Kiedy ścinać

Od października do lutego
Okres spoczynku drzewa. Wrzesień i marzec tylko awaryjnie.

Tylko ubywający Księżyc
Od dnia po pełni do nowiu włącznie.

Nigdy przy przybywającym
Ani latem, gdy drzewo rośnie i ma pełno soków.

Zima 2026/27 — według Thomy

1–10 października	nów 10 paź
27 października – 9 listopada	nów 9 lis
25 listopada – 8 grudnia	nów 8 gru
25 grudnia – 7 stycznia	nów 7 sty
23 stycznia – 6 lutego	nów 6 lut
22–28 lutego	nów 8 mar

Z oficjalnego kalendarza Thomy. Dobry jest każdy dzień okna.

Zima 2027/28 — wyliczone

16–29 października	nów 29 paź
15–28 listopada	nów 28 lis
14–27 grudnia	nów 27 gru
13–26 stycznia	nów 26 sty
11–25 lutego	nów 25 lut

Thoma nie wydał jeszcze kalendarza na tę zimę. Policzyliśmy ją jego zasadą.

2 Jakie drzewo — praktyka stolarzy

DACH, BELKI, ŚCIANY
świerk, jodła, modrzew, sosna

PODŁOGI I MEBLE
dąb, jesion, modrzew

Zdrowy, prosty pień. Thoma najbardziej ceni drewno, które rosło wolno, w wyższych i chłodniejszych miejscach. według Thomy

3 Jak, krok po kroku

1. **Jesienią wybierz drzewo** i załatw formalności: gmina (działka), starosta (las prywatny) albo nadleśnictwo (kłody z Lasów Państwowych).
2. **Zetnij w oknie z kalendarza.** Ścina osoba z kursem operatora pilarki, w pełnym stroju ochronnym, nigdy w pojedynkę.
3. **Zostaw drzewo z koroną** na kilka tygodni, żeby igły wyciągnęły wodę z pnia. tradycja ludowa
4. **Okoruj i wywieź** po śniegu lub zmarzniętym gruncie, czoła kłód zabezpiecz woskiem. praktyka stolarzy
5. **Przetrzyj kłody przed wiosną**, z zapasem kilku procent na kurczenie. praktyka stolarzy
6. **Susz powoli na powietrzu**, pod dachem, z otwartymi bokami i bez chemii. według Thomy Mniej więcej rok na każde 2,5 cm grubości.
7. **Zmierz wilgotność:** do 20% konstrukcja pod dachem, 23% na zewnątrz, około 15% podłogi i meble. praktyka stolarzy
8. **Buduj.** Thoma łączy lite drewno drewnianymi kołkami, bez kleju i metalu. według Thomy

4 Co daje to drewno — według Thomy

Trwalsze	Gęstsze	Mocniejsze	Odporne	Mniej pęka	Gorzej się pali	Bez chemii
i odporniejsze na pogodę	o 5–7%	na ściskanie	na grzyby i owady	i jest bardzo trwałe	tak twierdzi Thoma	bez impregnatów

Uczciwie: zima i powolne suszenie na pewno dają lepsze drewno. Badania prof. Zürchera potwierdziły tylko część różnic przypisywanych Księżycowi i są one niewielkie. Więcej na stronie 2.

I Co to jest i co wiadomo

Księżycowe drewno to drewno ścięte w okresie spoczynku drzewa, od października do lutego, przy ubywającym Księżycu, a potem powoli suszone na powietrzu. Tak robili cieśle w Alpach od stuleci, a w naszych czasach rozsławił to austriacki leśnik i przedsiębiorca Erwin Thoma. Zasady ścinki w tym poradniku pochodzą z jego kalendarza. Wszystko, co dodaliśmy z dawnej tradycji albo z praktyki stolarzy, oznaczamy osobno.

✦ Co daje według Thomy

Tak opisuje swoje drewno Erwin Thoma, na podstawie tradycji, własnego doświadczenia i badań prof. Ernsta Zürchera. Badania potwierdziły tylko część tych różnic i są one niewielkie, więc traktuj tę listę jako jego obietnicę, a nie gwarancję.

Trwalsze i odporniejsze na pogodę. Thoma pisze, że drewno ścięte przy ubywającym Księżycu jest szczególnie trwałe i lepiej znosi deszcz, słońce i mróz niż drewno ścięte w zwykłym terminie.

Mocniejsze na ściskanie. Z większej gęstości wynika, według Thomy, większa wytrzymałość na ściskanie, ważna w belkach i ścianach.

Mniej pęka i jest bardzo trwałe. W kalendarzu Thomy stoi, że takie drewno mniej pęka i służy wyjątkowo długo.

Gęstsze o 5–7%. Według Thomy takie drewno ma w sobie więcej wody związanej w ścianach komórek. Przy suszeniu kurczy się trochę bardziej i robi się gęstsze, średnio o 5–7% w kilku tysiącach próbek.

Odporne na grzyby i owady. Thoma podaje, że drewno z zimy i ubywającego Księżyca lepiej opiera się grzybom, kornikom i innym szkodnikom.

Gorzej się pali tak twierdzi Thoma. Thoma pisze, że gęstsze drewno lepiej opiera się płomieniom. Badania nad palnością drewna ściętego w różnych fazach Księżyca tej różnicy nie potwierdziły.

Bez chemii bez impregnatów. Dzięki tym cechom Thoma nie używa w swoich domach żadnych chemicznych środków ochrony drewna ani klejów. Drewno chroni się konstrukcją: dachem, odpływem wody i przewiewem.

UCZCIWIE: CO MÓWI NAUKA

Pewne jest to, że drewno ścięte zimą i suszone powoli na powietrzu jest dobre: ma mniej soków, gorzej smakuje kornikom i mniej pęka. Wpływ samego Księżyca jest sporny. Firma Thoma podaje, powołując się na badania prof. Ernsta Zürchera z ETH w Zurychu, że drewno ścięte przy ubywającym Księżycu jest gęstsze o 5–7%. Duże szwajcarskie badanie Zürchera i współpracowników (2010, 576 świerków i kasztanów ściętych w 48 terminach) wykazało niewielkie, ale istotne statystycznie różnice w schnięciu, kurczeniu i gęstości zależne od faz Księżyca. Inne badania, m.in. nad dębem i nad palnością drewna, różnic nie znalazły. Dlatego trzymaj się kalendarza, bo nic nie tracisz, ale pamiętaj, że najwięcej i tak daje zima, dobre drzewo i cierpliwe suszenie.

II Kiedy ścinać

Od października do lutego według Thomy

Tak podaje kalendarz Thomy. To okres spoczynku drzewa: nie rośnie, a soki stoją. Wrzesień i marzec Thoma dopuszcza tylko awaryjnie, wysoko w górach albo po bardzo srogiej zimie.

Tylko przy ubywającym Księżycu według Thomy

Od dnia po pełni do nowiu włącznie. W kalendarzu Thomy stoi wprost: ścinaj wyłącznie w tej fazie. Przy przybywającym Księżycu drzewa na belki się nie ścina.

Ostatnie dni przed nowiem tradycja ludowa

Część dawnych kalendarzy ludowych najbardziej ceni kilka dni tuż przed nowiem. Thoma w swoim kalendarzu ich nie wyróżnia: dobra jest cała faza ubywająca.

Sam termin nie wystarczy według Thomy

Thoma podkreśla, że liczy się też drzewo i to, co dzieje się później: drewno wolno rosnące, z wyższych położeń, powolne suszenie, staranna obróbka i ochrona konstrukcyjna zamiast chemii.

SKĄD TA WIEDZA

Sezon (październik–luty, wrzesień i marzec awaryjnie) i fazę Księżyca bierzemy wprost z kalendarza firmy Thoma, wydawanego co roku na thoma.at. Dawne kalendarze ludowe mają więcej szczegółowych reguł, np. ostatnie dni przed nowiem albo znaki zodiaku. Thoma ich w kalendarzu nie podaje, dlatego oznaczamy je jako tradycję. Praktyczne wskazówki o gatunkach, suszeniu i wilgotności pochodzą od stolarzy i leśników.

☾ Kalendarz ścinki

Każde okno to ubywający Księżyc w sezonie ścinki: od dnia po pełni do nowiu. Według Thomy dobry jest każdy dzień okna. Daty na zimę 2026/27 pochodzą z jego oficjalnego kalendarza, a na zimę 2027/28 policzyliśmy je tą samą zasadą.

ZIMA 2026/27 · KALENDARZ THOMY

1 października – 10 października 2026

nów: 10 października 2026

Okno zaczęło się 27 września, ale wrześniowe dni Thoma dopuszcza tylko awaryjnie.

ZIMA 2026/27 · KALENDARZ THOMY

27 października – 9 listopada 2026

nów: 9 listopada 2026

ZIMA 2026/27 · KALENDARZ THOMY

25 listopada – 8 grudnia 2026

nów: 8 grudnia 2026

Astronomiczny nów wypada 9 grudnia o 1:51 w nocy.

ZIMA 2026/27 · KALENDARZ THOMY

25 grudnia – 7 stycznia 2027

nów: 7 stycznia 2027

ZIMA 2026/27 · KALENDARZ THOMY

23 stycznia – 6 lutego 2027

nów: 6 lutego 2027

ZIMA 2026/27 · KALENDARZ THOMY

22 lutego – 28 lutego 2027

nów: 8 marca 2027

Dni od 1 do 8 marca tylko awaryjnie: w górach albo po srogiej zimie.

ZIMA 2027/28 · WYLICZONE

16 października – 29 października 2027

nów: 29 października 2027

ZIMA 2027/28 · WYLICZONE

15 listopada – 28 listopada 2027

nów: 28 listopada 2027

ZIMA 2027/28 · WYLICZONE

14 grudnia – 27 grudnia 2027

nów: 27 grudnia 2027

ZIMA 2027/28 · WYLICZONE

13 stycznia – 26 stycznia 2028

nów: 26 stycznia 2028

ZIMA 2027/28 · WYLICZONE

11 lutego – 25 lutego 2028

nów: 25 lutego 2028

Fazy Księżyca dla czasu polskiego. Jeśli w Twoim oknie przyjdzie odwilż i błoto, lepiej poczekać na kolejne: zamarznięty grunt chroni las i drewno przy zrywce. Aktualny kalendarz na każdy dzień: grzybomaps.pl/#/wynalazki/ksiezycowe-drewno/poradnik

III *Skąd legalnie wziąć drzewo*

⌂ *Drzewo na własnej działce*

Jeśli jesteś osobą prywatną, a wycinka nie służy działalności gospodarczej, większość drzew zetniesz bez zezwolenia. Gdy obwód pnia mierzony 5 cm nad ziemią przekracza 80 cm (topola, wierzba, klon jesionolistny i srebrzysty), 65 cm (kasztanowiec, robinia, platan) albo 50 cm (pozostałe gatunki, w tym świerk, sosna i dąb), musisz zgłosić wycinkę w urzędzie gminy. Urzędnik ogląda drzewo w ciągu 21 dni, potem gmina ma 14 dni na sprzeciw. Jeśli go nie ma, ścinasz w ciągu 6 miesięcy od oględzin. Zgłoś się jesienią, a ściniesz w zimowym oknie.

♣ *Własny las*

W lesie prywatnym ścinasz zgodnie z uproszczonym planem urządzenia lasu albo decyzją starosty. Drewno z lasu prywatnego przed wywozem musi zostać ocechowane, a starosta wydaje świadectwo legalności pozyskania. Zapytaj w starostwie albo u leśniczego, który nadzoruje lasy prywatne w Twojej gminie.

▲ *Z Lasów Państwowych*

W lasach państwowych sam drzewa nie zetniesz: samowyrób obejmuje tylko drobnicę i opał, bez obalania drzew. Ale zimą ścinka i tak trwa. Zapytaj w nadleśnictwie, kiedy będą ścinać świerk, jodłę, sosnę lub modrzew w wybranym leśnictwie, i poproś o kłody z konkretnej daty. Osoby prywatne kupują w sprzedaży detalicznej w nadleśnictwie, w niewielkich ilościach, według cennika i regulaminu danego nadleśnictwa.

▤ *Gotowe drewno z tartaku*

Coraz więcej tartaków i ciesielni przyjmuje zamówienia na ścinkę zimową. Pytaj o dokument z datą ścinki, gatunkiem i miejscem pochodzenia. Gotowe belki z certyfikowanego drewna księżycowego sprzedają też firmy w Austrii i Niemczech, m.in. firma Thoma. Bez daty ścinki na papierze to tylko nazwa handlowa.

WAŻNE

Przepisy streszczamy według stanu na 2026 rok. Przed wycinką zapytaj w gminie, starostwie albo nadleśnictwie. Okres lęgowy ptaków trwa od 1 marca do 15 października, więc zimowa ścinka jest też najłagodniejsza dla przyrody. Ścinkę zostaw osobie z kursem operatora pilarki.

IV Krok po kroku

1 Wybierz drzewo jesienią

praktyka stolarzy

Na konstrukcje: świerk, jodła, modrzew albo sosna. Na podłogi i meble: dąb, jesion, modrzew. Szukaj zdrowego, prostego pnia bez zgnilizny, pęknięć i dużych sęków w dolnej części. Thoma najbardziej ceni drewno, które rosło wolno, w wyższych i chłodniejszych miejscach. Oznacz drzewo razem z leśnikiem lub właścicielem i zaplanuj, w którą stronę się obali.

2 Ścinka w wybranym oknie

praktyka stolarzy

Ścinać powinien ktoś z kursem operatora pilarki, w kasku z osłoną twarzy i słuchu, spodniach i butach antyprzecięciowych. Nigdy w pojedynkę. Tradycja mówi: obalaj drzewo w dół zbocza, koroną w dół. Jeśli nie masz uprawnień, wynajmij drwala, a sam zapisz datę i fazę Księżyca.

3 Niech poleży z koroną

tradycja ludowa

Tradycyjnie drzewo leży kilka tygodni z całą koroną i gałęziami. Igły dalej odparowują wodę i „wysysają" ją z pnia. Dopiero potem okrzesuje się gałęzie i tnie pień na kłody. Kłody okoruj szybko, zanim wiosną ruszą korniki.

4 Zrywka po śniegu

praktyka stolarzy

Kłody wywozi się, póki leży śnieg albo grunt jest zamarznięty. Koń lub lekki ciągnik mniej niszczą las i drewno. Czoła kłód zabezpiecz woskiem lub farbą, żeby nie pękały.

IV Krok po kroku (dalej)

5 Przetarcie w tartaku

praktyka stolarzy

Przetnij kłody przed wiosną. Zamów wymiary z zapasem na kurczenie, zwykle kilka procent w poprzek włókien. Do belek konstrukcyjnych najlepiej, gdy rdzeń zostaje w środku albo poza elementem, bo wtedy drewno mniej pęka.

6 Suszenie na powietrzu

według Thomy

Thoma suszy drewno powoli, na powietrzu, bez żadnych środków chemicznych. Układaj tarcicę w sztapel na podkładach 30–50 cm nad ziemią. Przekładki tej samej grubości (2–2,5 cm) kładź co 50–60 cm, zawsze jedna nad drugą. Daj dach, ale zostaw otwarte boki. Stolarze liczą mniej więcej rok na każde 2,5 cm grubości, a grube belki schną dłużej.

7 Sprawdź wilgotność

praktyka stolarzy

Wilgotnościomierzem mierz kilka miejsc, także w środku sztapla. Do konstrukcji osłoniętych drewno powinno mieć najwyżej 20% wilgotności, na zewnątrz najwyżej 23%, a do klejenia, podłóg i mebli około 15% albo mniej.

8 Buduj

według Thomy

Thoma łączy lite drewno kołkami, bez kleju i metalu. Ty możesz zacząć od mniejszych rzeczy: stołu, podłogi, szopy, ula. Zapisz w dzienniku, jak drewno się zachowuje: czy pęka, czy się paczy, czy łapie je kornik.

ILE SCHNIE

Około roku na każde 2,5 cm grubości na powietrzu. Deska 5 cm: około 2 lat, belka 15 cm: znacznie dłużej, bo środek schnie najwolniej. Decyduje pomiar: do 20% pod dachem, do 23% na zewnątrz, około 15% do mebli i podłóg.

V Certyfikaty i atesty

Najpierw najważniejsze: „księżycowe drewno” nie jest urzędowym certyfikatem w żadnym kraju. To deklaracja, kiedy drzewo ścięto. O tym, czy z drewna wolno zbudować dom, decydują zwykłe atesty drewna budowlanego. Księżycowe drewno musi je mieć tak samo jak każde inne.

☾

DEKLARACJA · PRODUCENT LUB TARTAK

Data ścinki

Pisemne potwierdzenie daty i miejsca ścinki. Nie ma państwowego znaku „drewno księżycowe”, więc to jedyny dowód. Żądaj go na fakturze albo w dokumencie dostawy.

CE

OBOWIĄZKOWE · W CAŁEJ UNII EUROPEJSKIEJ

Znak CE i deklaracja właściwości użytkowych

Drewno konstrukcyjne sprzedawane w UE musi mieć znak CE i deklarację właściwości użytkowych według normy EN 14081-1. Producent prowadzi zakładową kontrolę produkcji z udziałem jednostki notyfikowanej.

C24

OBOWIĄZKOWE · SORTOWANIE WEDŁUG EN 14081 I EN 338

Klasa wytrzymałości

Belki nośne muszą mieć klasę wytrzymałości, najczęściej C24 dla świerka i sosny. Ustala ją certyfikowany sortownik (wizualnie) albo maszyna w tartaku. Drewno z własnego lasu też trzeba posortować, zanim trafi do konstrukcji.

ETA

DLA SYSTEMU · DLA CAŁYCH SYSTEMÓW ŚCIAN, NP. HOLZ100

Europejska Ocena Techniczna

System Thomy Holz100 (ściany z desek łączonych bukowymi kołkami, bez kleju) ma Europejską Ocenę Techniczną ETA-13/0785 wydaną przez niemiecki DIBt w 2013 roku i odnowioną w 2018. Dopuszcza go do elementów nośnych i zakłada co najmniej 50 lat użytkowania. Wcześniej miał niemieckie dopuszczenie Z-9.1-574.

REI

DLA SYSTEMU · BADANIA OGNIOWE ŚCIAN I STROPÓW

Odporność ogniowa

Klasa REI mówi, ile minut ściana zachowuje nośność, szczelność i izolacyjność w pożarze. Według danych producenta ściana Holz100 grubości 36,8 cm ma REI 120. Pełne dane podaje producent w dokumentacji technicznej.

DOBROWOLNE · FSC, PEFC, CRADLE TO CRADLE, EPD

Pochodzenie i ekologia

FSC i PEFC potwierdzają drewno z lasów gospodarowanych odpowiedzialnie. Polskie Lasy Państwowe mają takie certyfikaty. Holz100 według producenta ma certyfikat Cradle to Cradle w kategorii Gold. Certyfikat leśny musi być wpisany na fakturze, sam dokument firmy nie wystarczy.

VI *Gdzie wolno budować*

Dom z drewna, także księżycowego, wolno zbudować w każdym z tych krajów. Różnią się wymagane atesty, przepisy przeciwpożarowe i miejsca, gdzie drewno jest ograniczone.

Polska Wolno

Dom z drewna zbudujesz wszędzie, gdzie miejscowy plan albo warunki zabudowy dopuszczają dom jednorodzinny. Na Podhalu niektóre plany wręcz wymagają drewna i tradycyjnej formy.

- Projekt konstrukcji według Eurokodu 5 (PN-EN 1995-1-1).
- Drewno nośne ze znakiem CE i klasą wytrzymałości, np. C24.
- Dom do 70 m² zabudowy i do 2 kondygnacji zbudujesz na zgłoszenie z projektem, bez pozwolenia (rozpiętość konstrukcji do 6 m).
- Ściana z oknami co najmniej 4 m od granicy działki, bez okien 3 m.
- Drewniane ściany i dach mogą wymagać większych odległości od sąsiednich budynków ze względów pożarowych. Ustala to projektant według warunków technicznych.

Trudniej: Ograniczenia daje plan miejscowy i odległości pożarowe na ciasnych działkach.

Austria i Niemcy Wolno

Ojczyzna księżycowego drewna. Firma Thoma buduje tu domy, hotele, szkoły i biura z Holz100. System ma Europejską Ocenę Techniczną, więc projektant może go użyć w całej UE.

- Przepisy budowlane są krajowe i landowe, a w Niemczech oparte na wzorcowym prawie budowlanym (MBO).
- Niemcy w ostatnich latach poluzowały przepisy i dopuściły drewno także w wyższych budynkach, z dodatkowymi wymaganiami pożarowymi.
- Drewno nośne jak w całej UE: CE, deklaracja właściwości, klasa wytrzymałości albo ETA dla systemu.

Trudniej: Wysokie budynki z drewna wymagają dodatkowych zabezpieczeń ogniowych.

VI *Gdzie wolno budować (dalej)*

Japonia Wolno z warunkami

Japonia ma ogromną tradycję drewna, a według firmy Thoma kościół w Hara Mura koło Fukushimy zbudowano w systemie Holz100. Po wojnie prawo budowlane z 1950 roku mocno ograniczyło jednak drewno w miastach z obawy przed pożarami.

- W strefie 防火地域 (bōka chiiki, ścisłe centra miast) dom drewniany trzykondygnacyjny albo dwukondygnacyjny ponad 100 m² musi być budynkiem ognioodpornym.
- W strefie 準防火地域 (półochronnej) drewniany dom trzykondygnacyjny jest możliwy, ale z obudową ogniochronną, np. z płyt gipsowych.
- Od 2000 roku przepisy pożarowe są oparte na osiągach, co pozwala projektować ognioodporne budynki drewniane.
- Budynki muszą spełnić surowe normy sejsmiczne. Importowane drewno i panele potrzebują japońskiej normy JAS albo indywidualnego dopuszczenia ministerstwa.

Trudniej: Najtrudniej w gęstych centrach miast w strefach pożarowych.

Teksas i USA Wolno

W USA większość domów stoi na drewnianym szkielecie, więc dom z drewna to norma. Teksas nie ma jednego kodeksu dla całego stanu.

- Miasta stosują kodeks oparty na International Residential Code (IRC).
- Od 2009 roku hrabstwa mogą przyjąć własny kodeks dla terenów poza miastami. Część terenów wiejskich wymaga tylko minimalnych zasad.
- Tarcica konstrukcyjna musi mieć stempel klasy jakości. Panele CLT w budynkach wielokondygnacyjnych muszą spełniać normę ANSI/APA PRG 320.
- Kodeks IBC 2021 dopuszcza drewno masywne nawet w 18 kondygnacjach.
- IRC wymaga ochrony przed termitami podziemnymi, ważnej w ciepłym Teksasie.
- Dom w systemie podobnym do Holz100 dostał już pozwolenie na budowę w Walnut Creek w Kalifornii.

Trudniej: Na wybrzeżu Zatoki Meksykańskiej obowiązują przepisy huraganowe, a w strefach pożarów lasu (np. w Kalifornii) elewacja musi być odporna na zapłon.

GDZIE Z DREWNEM JEST TRUDNIEJ

W centrach miast Japonii w strefach pożarowych, w strefach pożarów buszu i lasu (Kalifornia, Australia z normą AS 3959), na wybrzeżach huraganowych i tam, gdzie żerują termity. Wszędzie da się budować, ale z dodatkowymi zabezpieczeniami.

To przegląd, nie porada prawna. Konkretny dom zawsze sprawdza projektant i miejscowy urząd.

VII *Twoje własne badanie*

Zrób własne badanie. Zetnij dwa podobne drzewa z tego samego miejsca: jedno przy ubywającym Księżycu tuż przed nowiem, drugie przy przybywającym. Potnij je tak samo, oznacz i susz w jednym sztaplu. Po 3, 6 i 12 miesiącach zmierz wilgotność, zważ deski i policz pęknięcia. Wynik opisz pod tą stroną, bo właśnie takich porównań brakuje.

Dziennik ścinki

	Drzewo A (ubywający)	Drzewo B (przybywający)
Data i godzina ścinki		
Faza Księżyca		
Gatunek i miejsce		
Obwód i długość pnia		
Ile dni leżało z koroną		
Data przetarcia		
Wilgotność po 3 miesiącach		
Wilgotność po 6 miesiącach		
Wilgotność po 12 miesiącach		
Pęknięcia, paczenie, kornik		

Źródła

1. Thoma: kalendarz ścinki księżycowego drewna, wrzesień 2026 – marzec 2027 (PDF)
2. Thoma: Mondholz – drewno ścięte we właściwym czasie
3. Thoma: Mondholz w budownictwie (Holz100)
4. Erwin Thoma (1999): …dich sah ich wachsen. Über das uralte und das neue Leben mit Holz, Wald und Mond
5. Zürcher E. i in. (2010): Looking for differences in wood properties as a function of the felling date, „Trees" 24
6. Wywiad z prof. Ernstem Zürcherem (wissenschaft.de)
7. LfL Bayern: Mondphasenholz (PDF)
8. Villasante i in.: dąb a faza Księżyca, „Forest Products Journal"
9. Der Standard: Der Mythos Mondholz (głos krytyczny)
10. Ustawa o ochronie przyrody, art. 83 i nast. (ISAP)
11. Ustawa o lasach, art. 14a: cechowanie drewna (ISAP)
12. kb.pl: progi obwodu pnia przy wycince na działce
13. Nadleśnictwo Gdańsk: regulamin sprzedaży detalicznej drewna
14. Murator: wilgotność drewna na więźbę
15. DIBt: ETA-13/0785 THOMA Holz 100 (PDF)
16. DIBt: dopuszczenie Z-9.1-574 (2005, PDF)
17. MaterialDistrict: Holz100 (Cradle to Cradle)
18. Infobuildenergia: Holz100, dane techniczne (REI 120)
19. Thoma: kościół Hara Mura w Japonii
20. Warta: konstrukcje drewniane, normy i CE
21. Murator: odległości a przepisy przeciwpożarowe
22. Murator: domy do 70 m² na zgłoszenie
23. Japonia: Building Standards Act (tłumaczenie)
24. Edogawa: drewno w strefach pożarowych (jap.)
25. Setagaya: trzykondygnacyjne domy drewniane (jap., PDF)
26. Texas State Law Library: kodeksy budowlane
27. WoodWorks: drewno do 18 kondygnacji w IBC 2021
28. AIA: dom z litego drewna w Walnut Creek

Opracowanie własne GrzyboMaps na podstawie powyższych źródeł. Materiał edukacyjny, nie porada prawna ani instrukcja pracy pilarką. Swoje wyniki dopisz na grzybomaps.pl pod poradnikiem.